

חלש זמני

למה שווה לכם לשים את היד על "חלש זמני", אף על פי שיש לא מעט נקודות לא ברורות בספרו החדש של שאול בצר

היגיון עקבי בעל חוקיות שניתן לפענח. "חלש זמני" לוקה בכל אלה. יש בו יותר מדי דמויות שצצות ונונחות לאחר ביקור קצר, וההכרח עות לגבי התקדמות הרצף העלילתי עושות רושם מקרי. הלכות שמזמין את העבודה מתעקש בחזי לה על אנונימיות, אבל אז הוא מארח את החוקר לשיחת היכרות במגדל שבו הוא גר. די בפגישה מקרית בבית קפה עם ידידת נעורים כדי שמכאל יזמין אותה להיות שותפה שוות זכויות בחקירה. הוא גם שורר ניסיון הרעלה שדנהף לעלילה ללא סיבה. ויש גם סתם אי דיוקים מטרידים בשימוש בשפה ובבניית עולם ריאליסטי. על אסתר הלכ-קנית כותב בצר שיש לה אורח חיים "ניהיליסטי" בעוד שכונתו להרפתקני או לא מציית למוסכמות. כמה שלא ינסה, מיכאל לא יוכל לדרת במדרגות הנעות בדיונון סנטר אלא רק לעלות, וקצת מוזר שעם מחירי הנדל"ן הנוכחיים וחשבון הבנק המרוקן, הוא יכול להרשות לעצמו לשכור משרד. ואני לא בטוח שמיד אחרי הניצחון ב"67" הכי "בוש" במשמעותו העכשווית היה, ובכן, "כיבוש". אבל יש גם סיבות טובות לקרוא את "חלש זמני". קיימת בו מין קדחתנות נלהבת, תחושה שהכותב נהנה מכל רגע - שמחלחלת לחוויית הקריאה. ולא פחות חשוב, בצר ניחן בדמיון עשיר ובכוח המציאה. הספר שלו מלא בפרטים חד-פעמיים שמעידיים על הומור וברק שאולי יבואו לידי ביטוי שלם יותר בספר הבא. הנה דוגמה: האקר שפורץ למערכת המחשוב של חברת פרסום דיגיטלית ומקדין על מסך ענקי בכביש החוף את "גרון עמוק".

"חלש זמני", שאול בצר, ידיעות ספרים

קשה להאמין, אבל מתהלכים בינינו אנשים שחולמים על קריירה ספרותית. קחו לדוגמה את מיכאל קריגר. בפרק זמן של שבועיים הוא מאבד את עבודתו ככתב פרילאנס לענייני טכנולוגיה, אומר לא להצעה לכתוב תסריט לסדרה בכיכובו של תרנגול מדבר, וגם הספר שהוא עובד עליו - ביוגרפיה של אביו - לא ממש מתקדם. למזלו, יש לו חלטורה נחמדה ככלש פרטי. דקה לפני הטלפון מהבנק הוא נשכר לגלות מי גנב 31 שמלות כלה מבוטיק בכיכר המדינה שבכעלות אשת כדורגלן. 15 אלף שקל על המדיום קום ועוד 25 אלף אחרי שהשמלות ימצאו. לרעת שיש חיים אחרי העיתונות. בינתיים מיכאל מנסה לעלות על עקבותיו של צייר ואמן קומיקס מסתורי בשם אהרון גורדון, שנעלם לפני 30 שנה. מיד אחרי מלחמת ששת הימים הוא כתב מאמר תקיף בגנות הכיבוש, פוטר מהעיתון שהעסיק אותו כמאייר - מתברר שסתימת הפיות לא התחילה מהיום - החרם, עוב את הארץ והחל לנדוד בעולם. בין הטיפוסים שפגש בדרך יש אספן אמנות עשיר שסובל ממחלה ממארת, שהקנית בשם רייצ'ל מונרו (?) שהפכה למנהיגה של כת רוחנית עד שמתה מסמים, וצלם קולנוע עם גוף של מייק טיסון שכרא את עצמו מחדש כמורה ליוגה ומוריץ טולי גמלים. לבתו היחידה של גורדון יש קונדיטוריה בדיונון סנטר. פיליפ מארלו יכול להמשיך לנוח בשקט; בצר, שזרו ספרו הראשון, לא כל כך מתעניין בפרוצדור רות כילוש או במשחקי חתול ועכבר עם פושעים. הוא מוליך את הגיבור שלו בכל מיני כיוונים שלא מובילים לשום מקום, עד שפתאום נמחית עליו את פתרון התעלומה - משהו שקשור לפרשה בייטחונית עלומה שמעורב בה פוליטיקאי כריזמטי ששואף להיות ראש הממשלה. מסייעת לו מיס ווטסון פרטית בשם אסתר, לבקנית בהריון שמתפרנסת מתיקון מערכות חשמל מסובכות ומקדין שה את הזמן הפנוי לטיפוס על קירות. אחת הסיבות לפופולריות העכשווית של ספרות בלשית בעברית היא האמונה שכתובה ז'אנרית היא הרבה יותר קלה לביצוע. מערכבים יחד כמה אלמנטים מזהים - חוקר פרטי בעל כורחו, פאם פטאל מסתורית, מיליונר אניגמטי שיש לו מה להסתיר, פרשה ישנה שפתאום מרימה ראש - ואפשר להזמין שעות דפוס. זו כמובן טעות. קונבנציות ז'אנריות הן רק הפיגומים שמאפשרים לכנות סיפור טוב. דווקא משום שהן שקופות יחד, הן הכותב נדרש לגלות דייקנות ותחכום יצירתיים. באלמנטים החד-פעמיים של הסיפור. והוא חייב להטעין את פרטי העלילה במין דקדוק פנימי,

על המדף

"הדברים עצמם", יאיר אסולין, חרגול-מודן

שני נערים ונערה נקדעים בין הכמיהה לאהבה לבין המגבלות שמטילה עליהם מסגרת החיים הדתית. רומן שמתרחש בראשית שנות האלפיים, במהלך האינתיפאדה השנייה, על רקע קריסת תהליך אוסלו והזיכרונות מרצח רבין.

"מצדיעים לך, ביילי לין", בן פאונטן

תרגום: שאול לוין, כנרת זמורה ביתן

רומן אנטי מלחמתי עתיר שבחים, שבמרכזו חייל בצבא האמריקאי, בעל עיטור על הצטיינות בקרב עם מורדים עיראקים. בזמן חופשה בבית הוא מגלה שהוא וחבריו ליחידה הפכו לגיבורים האומיים של אמריקה.

"שער במדרגות", לורי מור

תרגום: גיל שמר, מחברות לספרות

רומן על זרות, התבגרות ומשפחה של מחברת הקובץ המבריק "ציפורים באמריקה": צעירה תמימה מהמעבר התיכון מגיעה לאוניברסיטה ומתחילה לעבוד כמטפלת אצל משפחה שזה עתה אימצה ילדה.